

'T BUURTBLAEDJE

**Informatieblad buurtvereniging
"Schoor"
Uitgave: winter jaargang 08/09**

Van de voorzitter

Het jaar is al weer om. Wat gaat het snel en wat hebben we met z'n allen veel veel gedaan voor en door de buurtvereniging Schoor. We kunnen terugkijken op een leuk jaar met veel activiteiten.

De eerste activiteit voor volgend jaar is ook al weer gepland zoals het schaatsen voor de hele familie op vrijdag 16 januari.

De ledenvergadering van Buurtvereniging Schoor wordt gehouden op dinsdag 17 februari.

Wij zijn nog wel op zoek naar nieuwe bestuursleden, dus wie denkt er wat voor te voelen, meld je aan bij een van de bestuursleden om eens te praten wat het inhoud en welke taken er vrij komen.

Ik wens een ieder weer een goed jaar toe met veel leuke activiteiten.

Tineke Hofstede- de Wal

11devande11de

Veel kinderen met ouders van buurtvereniging Schoor, Roeven en Kraan trokken vanaf takelbedrijf Duits, gewapend met lampions en leuke dingetjes, in stoet naar Fam. Ververs op de Kraan, waar een grote stapel hout bijeen gebracht was door enkele ijverige buurtbewoners. Het was vandoor weer heerlijk vuurtje stoken. De kindercommissie had weer alles goed op orde en iedereen kon weer lekkere hapjes proeven.

Volgens het Centraal Bureau levensmiddelen (cbl) deelde ouders dit jaar tijdens Sint Maarten veel gezonde lekkernijen uit. De door veel kinderen gevreesde mandarijnen waren dit jaar opvallend vaak ingeslagen. Ook de zogenoemde kinderappeltjes vonden gretig aftrek in de aanloop naar Sint Maarten.

Weet U dat Sint Maarten een week geleden gekozen is op de negende plaats in de top tien van de belangrijkste Nederlandse tradities, uitgezocht door het Nederlandse Centrum voor Volkscultuur.

Leden van de "kindercommissie" het was weer goed! Tot volgend jaar op de 11devande11de. Bedankt.

De 11vande11de is voor veel carnavallisten ook een hoogtepunt. Op veel plaatsen begint dan het aftellen. Op 11 seconden over 11 is dan officieel de Vastenavond geopend. Daarna spuiten op veel pleinen de confettikanonnen vol rode gele en groene papiersnippers in de rondte. Ook werd op veel plaatsen het volkslied "Limburg mijn vaderland" gezongen. Het getal elf is voor carnavalsvierders een "heilig"getal. Het priemgetal symboliseert in de numerologie de "Dwaas". Alaaaf!

Wilhelmien Wetemans

Spaar het milieu én je portemonnee

WIST JE ...

- * dat je per spaarlamp, door het lage stroomgebruik, €10,00 per jaar goedkoper uit bent dan met een gloeilamp ? (60 watt)
- * dat, als iedereen energiezuinige verlichting heeft, het elektriciteitsverbruik van onze verlichting in Nederland met de helft daalt ?
- * dat je dan die spaarlampen natuurlijk *niet* onnodig moet laten branden, omdat: "ze toch weinig verbruiken" ? (het zogeheten *rebound-effect*)
- * dat het ook de moeite loont, om alle 'opladers' uit het stopcontact te trekken als er niets is aangesloten?
- * dat er zelfs mensen zijn die hun elektrische deurbel hebben vervangen door een klopper of een trekbel, omdat die géén stroom verbruiken?
- * dat ik dat laatste – zelf bezitter van een trekbel - behóórlijk overdreven vind.

Wist je ook. . .

- * dat plastic afval in de vuilverbrandingsovens zo'n hoge temperaturen veroorzaakt, dat het metselwerk er door beschadigt ?
- * dat het voor iedereen veel goedkoper is om plastic *niet* bij het huisvuil te gooien, maar naar de gescheiden afvalbak (helaas pas aanwezig in 1/3 van de Ned. Gemeenten) te brengen ? Dan wordt het niet verbrand maar hergebruikt.
- * dat daar niet alleen plastic flesjes, bakjes en flacons welkom zijn, maar alle soorten kunststofverpakkingen, zoals folies en ook plastic tasjes, aldus MILIEUDEFENSIE?
- * dat chipszakken en piepschuim géén plastic is en daar dus *niet* bij horen ?
- * dat het plastic wordt versnipperd of vermalen en dat daar weer nieuwe flesjes of flacons van worden gefabriceerd ?
- * dat van de onzuivere restanten nog een fleece-trui of een bermpaaltje kan worden gemaakt?
- * dat – als er echt niets meer mee is aan te vangen – plastic, in bijvoorbeeld cementovens, nog altijd een prima brandstof is ?

Maar . . . .

onze milieukennis van nu, is over tien jaar al weer verouderd. Dan zal bijvoorbeeld onze roemruchte DUOBAK al weer afgeschaft zijn omdat het goedkoper is om ons groenafval te verbranden in plaats van te composteren. Misschien hoeven we dan niet meer te betalen voor ons afval, maar krijgen we er geld voor, omdat het gebruikt wordt als brandstof voor de elektriciteitscentrales. We praten dan niet meer over afval, maar over bouwstoffen, zoals Anne-Marie Rakhorst in haar boek: "CRADLE TO CRADLE-AFVAL=VOEDSEL" ons uitlegt.

Meer weten? Ga naar : www.cradletocradle.nl

Wessemerdijk in het nauw

De bewoners én de gebruikers van de Wessemerdijk waren gedurende het afgelopen jaar niet te benijden. Bijna wekelijks versperden borden en hekken de doorgang en soms voor korte - maar veel vaker voor langere tijd - was er echt géén doorkomen aan.

Precies tegelijk (hoezo communicatie ??) met de bouw van de nieuwe Schoorbrug, met alle overlast van dien, moest de persleiding over het voedingskanaaltje bij sluis XV 'ondergronds' gemaakt worden in verband met het nieuwe verhoogde waterpeil.

De omleidingroute naar 't Eind werd vanaf sluis XV met pijlen via Roeven en 't Schoor aangegeven, maar die eindigde dan voor de geblokkeerde Schoorbrug. Dat leek een beetje op zoiets als: "Zoekt U 't nu zelf maar uit !" Opvallend was ook het gebrek aan berichtgeving: alleen mondeling werd zo nu en dan aan de direct aanwonenden wat informatie doorgegeven. Waarom alles zo lang duurde?

Vanwege de gevechten alhier in het laatste oorlogsjaar was er een ernstige verdenking op de aanwezigheid van explosieven en moest het graafwerk zéér voorzichtig gebeuren. Gevolg: vertraging!

Vanwege de flora- en faunawet (vleermuizen!!) mochten de eiken langs de Wessemerdijk pas later gekapt worden; wederom: vertraging.

Al eerder waren in de bocht van de Wessemerdijk langs het voedingskanaal nieuwe damwandprofielen geslagen; de heimachine versperde dagen achtereen de weg en het bordje "*aanwonenden bereikbaar*" zorgde voor veel misverstanden. Spectaculair was natuurlijk wel dat die machine voorover in het water kieperde en met groot materieel verlost moest worden. Toen bleek dat die damwandprofielen eigenlijk te kort waren en allemaal moesten worden verwijderd in het kader van de verhoging van de waterstand in het voedingskanaal. Ruim 30 centimeter hoger wordt het waterniveau, om via de Noordervaart en Deurnes kanaal voldoende water in de landbouwgebieden rond de Groote Peel te krijgen.

Behalve hogere damwandprofielen en dijkaanleg kregen we dus ook nog eens te maken met enorme wegversperrende kranen, die de vier bruggen moesten uithalen en – na het ophogen van de bruggenhoofden – weer terugplaatsen. Helaas waren we toen nog niet 'klaar', want de toeritten naar de twee grotere bruggen, sloten niet meer aan op de Wessemerdijk.

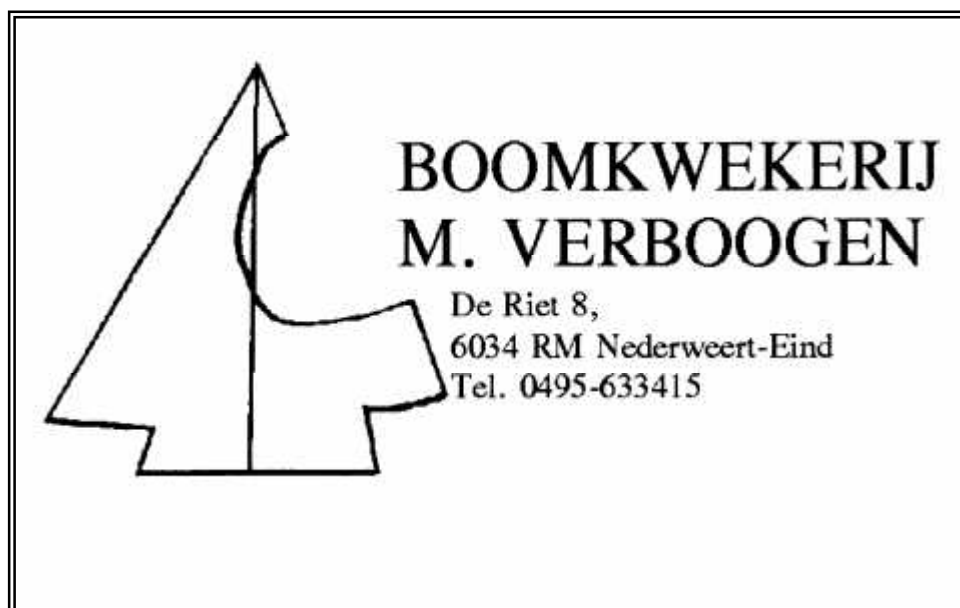
Na verschillende – lange – weken, waarin niets, maar dan ook helemaal niets gebeurde, bleven alleen de schrikhekken maar geduldig de weg versmallen, zodat toen de bermen aan flarden werden gereden.

De dijkbewoners vinden de communicatie tussen Rijkswaterstaat, de gemeente en de aannemer niet bepaald effectief, om niet te zeggen: 'stroef'. Maar uiteindelijk kwamen daar weer de werkers terug om op twee plaatsen de Wessemerdijk open te breken en een verhoogd plateau aan te leggen.

Al die tijd beschikten de bewoners aan de overzijde van het voedingskanaal over een mooie pontonbrug (huurprijs €900,- per week) en ijzeren rijplaten door de wei, om zonder natte voeten thuis te komen.

Het was me het jaartje wel!

Toneel: De geflipte flierefluiter

Opa Brandsma heeft het allemaal meegemaakt. Hij is op veel plaatsen geweest. Als zwerver kom je nog eens ergens. Nu brengt opa zijn dagen door in zijn eigen huis samen met het gezin van zijn dochter Tonia, de echtgenote van Gerbrand Groen. Het gezin bestaande uit vader Gerbrand, moeder Tonia, zoon Vincent, dochter Dolly en de huishoudster Doortje wonen bij Teun Brandsma in. Iedereen denkt alleen maar aan zichzelf en opa is maar een sta in de weg. Het is het huishouden van Jan Steen. Doortje is het geweten van opa en Jan de dorps idioot komt af en toe met opa een babbeltje maken maar zijn familie ziet opa als een blok aan het been. Het zint opa Brandsma niet dat zijn kinderen en kleinkinderen zo weinig respect voor hem hebben. Om daar verandering in te brengen, maakt hij zijn familie wijs, dat hij de lotto gewonnen heeft. Op slag is hij nu de belangrijkste man in huis geworden! Zelfs een mooie, jonge buurvrouw Trijntje Trijpstra laat haar oog op hem vallen. Maar de zwendel komt natuurlijk aan het licht en juist als de bom zal gaan barsten, komt notaris Gelders vertellen dat opa een echte erfenis krijgt van een ver familielid. Vanaf nu zal de familie in ongekende welstand kunnen leven. Maar de vraag is: voor hoe lang? Want met die flierefluitende opa weet je maar nooit.

Het stuk is geschreven door Hub Fober en de regie is in handen van Frans van den Eerenbeemt.

Bent U nieuwsgierig geworden naar de afloop of wilt u een gezellige avond beleven, kom dan kijken.

De uitvoeringen zijn op:

27 februari 2009

28 februari 2009

1 maart 2009

Alle avonden beginnen om 20:00 uur en de entree is €6

Toneelgroep 'De Meiberg'

Schoorkuilen voltooid in 2010??

Afgelopen half jaar is - althans voor het uiterlijk - niet veel meer gegraven bij de Schoorkuilen. Bij de “Kwegt” is zelfs zand áangevoerd. Dit werd gemengd met de uitgegraven aarde, die teveel leem bevatte en daardoor te nat en dus aanvankelijk ongeschikt was voor de nieuwe randweg Eindhoven.

We spraken met René Gerats van het Limburgs Landschap, die ons meldde dat het gebied “Kwegt” eind 2009 helemaal ‘klaar’ zal zijn: alle zandbergen, de z.g. depots, zijn dan afgevoerd en de vogelwerkgroep Nederweert heeft dan plannen om voor het publiek een vogelkijkhut te plaatsen.

Het gebied ‘Schoorkuilen’ zal in 2010 de eindfase bereikt hebben, maar dat wil niet zeggen dat het zanddepot bij het wegrestaurant helemaal verdwenen zal zijn, omdat daar nog nieuwe afzet voor gevonden moet worden.

Foto: vogelwerkgroep

Nederweert.

In september 2007 is heidemaaisel uitgereden en het resultaat zagen we het afgelopen jaar: er groeide en bloeide al heide, op de hoge plateaus zowel in de “Kwegt” als bij de ‘Schoorkuilen’.

Nu is intussen ook het gebied aan de overzijde van de autoweg: de ‘Roeventerpeel’ aan de beurt om uitgebaggerd te worden, en de voedselrijke sliblaag te verwijderen. De oppervlakte open water wordt dubbel zo groot. De ‘blubber’ blijft een jaar in depot liggen; de oevers worden vrijgemaakt van bomen en struiken: riet, wilg, berk en op de hogere stukken eiken.

Door de nieuwe, voedselarme situatie in de Roeventerpeel, kunnen de waardevolle planten van vóór 1950 weer terugkeren, aldus René Gerats. Ook het I.V.N. heeft in samenwerking met diverse groeperingen mooie ideeën voor het nieuwe natuurgebied Schoorkuilen, zoals het plaatsen van een authentieke schaapskooi, die er rond 1900 nabij Eind gestaan moet hebben.

Op dit overzichtskaartje van rond 1910 uit het archief van de gemeente Weert, is duidelijk te zien hoe vóór de aanleg van het kanaal Wessem - Nederweert, de doorstroomvennen als een ‘parelsnoer’ in het landschap lagen. Rechtsboven: De Banen en het Sarsven, dan de Schoorkuilen, (met dwars er doorheen de Schoordijk) tegen het spoor aan De Roeventerpeel en verder de Moeselpeel. Let op dat het oude spoor uit 1879 vanuit België richting Roermond (de z.g. “IJzeren Rijn”) nog ónder Weert doorloopt. Pas in 1913 kwam de verbinding met Eindhoven gereed, aangelegd op een spoordijk. (als z.g. hoog spoor)

Wessemerdijk midden in de vorige eeuw

De ouderen - of moet ik zeggen de oudsten ? - van onze buurtschap moeten hem nog levendig voor de geest kunnen halen: “*Hut Bèr*” (“*Bèr van Hut Jan*”), die toen woonde in het piepkleine huisje Wessemerdijk nr.1 (ongeveer op de plaats van de huidige woning van Hans Mertens en Karin van Dort - Mooren)

Zijn officiële namen luiden: **Henricus, Hubertus Antonius van de Warenburg (1892 - 1971)**

Vanaf 1925 -na de voltooiing van het kanaal Wessem-Nederweert en de nieuwe sluis XV - lag aan het begin van de Wessemerdijk een prachtige berg wit zand, dat daar als ‘baggerspecie’ was opgespoten en in heel Nederweert bekend was als “DE ZANDBERG”. *)

Juist daar bijna bovenop woonde ‘*Hut Bèr*’, samen met zijn vrouw *Netje* : Maria, Antonetta Janssen (1889 - 1968).

Tot mei 1940 voerden zij samen een klein

cafeetje en een kruidenierswinkeltje voor de schippers die bij de sluis moesten wachten om geschut te worden.

Bij de Duitse inval werden huis en winkel door het Nederlandse leger in brand gestoken omdat het strategisch gelegen was bij de sluis en het kanaleiland. (Ook onze Schoorbrug werd toen opgeblazen.)

Na de oorlog kregen ze van hetzelfde Nederlandse leger een houten gebouwtje, dat nog als militaire keuken had dienst gedaan op Budschop, gelegen nabij de afgebroken St. Rochus-kapel.

Het was eigenlijk niet meer dan een soort van ‘kippenhok’ met een schuin aflopend dak, waarvan de golfplaten tegen afwaaien werden beschermd door een rij granaathulzen. Het werd door iedereen daarom de ‘*keet*’ genoemd.

Schietsportcentrum S.V. Kraan

Tjeu v/d Berg
Kraan 18b
6031 RX Nederweert
tel. 0495-632705 / 06 22495037
schietsportcentrum@planet.nl

Voor een bedrijfs-, familie- of groepsfeest,
of zomaar een gezellige avond met vrienden,
pistool, revolver en geweer schieten onder
toezicht van bekwame instructeurs.

Voor al uw sierpleisters en stuwkwerk

6031 RX Nederweert
Kraan 12
Tel. (0495) 631656
Fax (0495) 634811

Mobiel 06 - 53 386 598
info@hansknepen.nl
www.hansknepen.nl

Van het echtpaar zijn diverse Nederweertse verhalen bekend gebleven, waarvan ik er hier graag enkele wil vastleggen:

Bèr had Netje leren kennen bij dokter Schmidt († 1929) in huis, waar zij kokkin was en hij de koetsier, die de dokter met zijn rijtuigje langs de patiënten thuis reed.

Op de foto van de dokterswoning VITA NOVA aan het kanaal (AAN VIJFTIEN) zien wij Netje rechts op het balkon; Dr. Schmidt en zijn echtgenote staan op het punt om een fietstochtje te gaan maken en worden uitgezwaaid door hun kinderen, die onder de hoede van het kindermisje thuisblijven.

Bèr en Netje trouwden in 1931 en als kinderloos gebleven echtpaar werkten zij vele jaren intensief samen om de eindjes aan elkaar te knopen. Netje fietste dan over de - toen nog onverharde - Wessemerdijk de schippers tegemoet om te vragen of zij nog iets nodig hadden: (aard-)appels, eitjes of petroleum, en dat werd dan - in sluis XV aangekomen - aan boord geleverd en contant afgerekend. Natuurlijk verkochten ze ook ter plekke petroleum ("stinkert") aan de gezinnen van onze buurtschap; bovendien was 'DE ZANDBERG' een extra bron van inkomsten, omdat ieder in de buurt, die bouwzand voor fundering of anderszins nodig had, met paard en wagen of de 'krukker' richting sluis toog. Bèr inde de centen en als hij niet thuis was, zette hij Netje bij de berg, zodat niemand zonder betalen zand kwam halen; hetgeen natuurlijk toch wel gebeurde. Van Bèr is ook bekend dat hij elke krant ná het lezen opgevouwen op tafel liet liggen, tot de stapel zo hoog was dat het echt niet meer langer kon.

*) Ook bij brug XIV - de afgebroken en voorgoed verdwenen sluis - lag zo'n zandberg. Hierop was een woonwagenkampje gevestigd. De zandberg bij XV herbergde voor de oorlog de schietbaan van de BURGER-WACHT; zie het fotoboekje van Jan Biezenaar: "Kent U ze nog . . (uitgave 1980)

Met dank aan Piet Verheyen, Theo van Nieuwenhoven en Jeroen Verlaek van gemeentearchief Nederweert voor de informatie; bovendien Piet voor de foto's.

Heeft U in Uw "oude doos" ook nog een buurt- of familiefoto uit de periode 1940 – 1960? Ik wil deze graag scannen voor ons BUURTBLADE, vooral onze oudere inwoners zijn U er dankbaar voor.

janvandekam@planet.nl

EIKENHOUT GEVRAAGD

In ‘onze’ molen op Roeven gaat - als alles meezit - een zeer bijzonder project van start: Beneden op de begane grond (in de “toog”) zal een origineel vervaardigd OLIESLAG -WERK geplaatst worden, waarmee - zoals vroeger – lijnzaadolie geslagen zal worden. Deze olie werd in de huishoudens gebruikt om te braden en natuurlijk de olielamp te vullen.

Het is al lang de droom van onze molenaar Piet Heldens uit Ospel om het olieslagwerk in DE WINDLUST terug te brengen. Het moet er ooit bestaan hebben: *“dat is te zien aan de beide raampjes beneden, want die zorgden voor het licht ter plekke. Andere molens hebben dat nooit”*, aldus Piet, die samen met Jo Hennen kwam kijken naar een eikenstam die ik had liggen en die ze graag liet opladen om te verzagen voor hun olieslagwerk.

Samen met Harrie Rooijackers heeft Piet Heldens zitting in een RAAD VAN ADVIES, dat de coördinatie en verantwoordelijkheid van het project draagt.

Het gewaagde idee zal alleen in een meerjaren plan, en alleen met de inzet van heel veel vrijwilligers realiteit kunnen worden.

Over het technisch ontwerp en de bouwtekening ontfermen zich vier studenten van de Pedagogisch Technische Hogeschool in Eindhoven, die er een soort afstudeerproject van gaan maken.

De afdeling TECHNIEK van de GILDE-OPLEIDINGEN (MBO) en het KWADRANT (VMBO) in Weert nemen de bewerking van de houten onderdelen, zoals de tandwielen, voor hun rekening.

De zagerij van de EYNDERHOOF in Nederweert-Eind wil de eiken stammen tot balken zagen en ook de smederij heeft de medewerking toegezegd voor alle ijzeren onderdelen.

Voor het verkrijgen van de nodige vergunningen (Monumentenzorg) zal nog wat (papier)werk verzet moeten worden, maar misschien zal dan over enkele jaren DE WINDLUST weer in haar originele staat, behalve koren malen, ook olie kunnen “slaan”.

Naast het behoud van een stuk historie, zal dat natuurlijk ook een enorme trekpleister zijn voor het toerisme in onze buurtschap, met als ‘naaste buur’ onze waterkrachtcentrale, die dankzij de vrijwilligers ook zo fantastisch draait. (en dat laatste mag je dan letterlijk nemen.)

Piet Heldens heeft in het Weekblad van Nederweert al een oproep gedaan om aan geschikt (inlands) eikenhout te komen; en die wil ik hier graag herhalen:

Wie heeft er een stammetje liggen van ongeveer 40 - 60 cm. doorsnede of wie heeft er bij tuin of erf een (Europese) eik staan, die binnenkort gekapt moet worden ?

Laat het hem even weten via telefoonnummer: 625065

Piet werkt elke dinsdagmiddag van 13.30 tot 16.00 uur samen met zijn collega Jo Hennen in de molen; ook al draaien de wieken niet, als de deuren open staan is iedereen welkom.

Ook het schaalmodel van het toekomstig slagwerk is dan te bezichtigen, alsook een fotowand over de geschiedenis van DE WINDLUST. (geboortjaar 1872).

J.vdK.

TAKEL-SERVICE DUYTS

APK KEURINGSTATION

onderhoud reparaties en banden

Roeven 5
6031 RN NEDERWEERT
Alarmnr.: 0495-631246
Oppl.nr.: 0495-632250
Fax nr.: 0495-634723

Exploitatie van kapel kerkgemeenschap Schoor

Theeschenkerij 'Hof van Schoor'

Schoor 50

6031 SC Naderweert

0495-624933/06-22480899

info@hofvanschoor.nl

www.hofvanschoor.nl

Evenals in elk gezin, club of vereniging, in de gemeente en in onze kerkgemeenschap is er bezit en zijn er diensgevolge inkomsten uitgaven. Het bezit van onze kapel wordt beheerd door het kapelbestuur. Het is een mooi bezit, maar de kapel vraagt veel zorgen om deze te behouden en te onderhouden. Om dit te realiseren is elke steun vanuit de kerkgemeenschap onmisbaar. We denken daarbij ook met name aan de nieuwkomers en degenen die tot op heden 'buitenspel' staan. Onze kerkgemeenschap is niet wat je noemt een rijke gemeenschap, maar ook (nog) niet armlastig. Maar als de huidige ontwikkeling zich voortzet van meer uitgaven dan ontvangsten, dan wordt het toch op ter-

mijn bedenkelijk. De kapel is een kostbaar erfgoed dat ook deel uitmaakt van onze samenleving. Daarom is ook de nodige steun vanuit die samenleving gerechtvaardigd.

Kort samengevat zijn de voornaamste lasten:

- kosten van de eredienst
- het onderhoud van de kapel
- de energiekosten die steeds een stijgende lijn vertonen.

De voornaamste ontvangsten zijn:

- de collecte en het kaarsengeld (dalend)
- de misintenties (dalend)
- de kerkbijdrage, vroeger gezinsbijdrage genoemd (dalend)
- sporadisch een enkele gift

Met dit summier overzicht hopen wij dat het duidelijk is om hier positief op te reageren. Wij hopen daarom ook op uw aller medewerking. Bijvoorbeeld door mee te doen aan de kerkbijdrage. Een actie die de voornaamste bron van inkomen is.

Dat kan via de Rabobank rek. nr. 135509246 of via de Postbank gironr. 2943427. Bij voorbaat dank.

Namens het kapelbestuur E. Tr.

(uit: Weekblad voor Nederweert, 13 november 2008)

KINDERCOMMISSIE

Silvia Duijts 631246
Annemarie Habraken 622113
Susanne Everaerts 625300
Carla van de Schoor 631978

REDACTIE

Jan van de Kam 633188
Elly Scheepers 632665
Wilh. Wetemans 631809
Tineke Hofstede 624933

Druk: KO-DU Service
Lay-out: Frenk Scheepers

NAOBERNOWTS

In deze rubriek verzamelen en publiceren we alle buurtnieuwjes.
Laat het de redactie even weten!

Hoog bezoek op 't Schoor:

Op 21 oktober bracht gouverneur Frissen in het kader van de WEEK VAN DE WIJK, een bezoek aan Nederweert en was samen met burge-meester en wethouders behalve op zorgboerderij DE MILDERT en het WEERTERBOS met de DAATJESHOEVE, óók bij 'onze' SCHOOR-KUILEN. Als afsluiting ging het gezelschap naar THEESCHENKERIJ "HOF VAN SCHOOR", waar gastvrouw Tineke Hofstede voor diverse heerlijkheden had gezorgd.

Sinte Merte:

Wie op 11 november op zoek was naar het Sinte Merte-vuur, kon - alleen al in onze buurtschap - op vier plaatsen terecht: het fikte flink op de HEIHOEK, op ROEVEN, en aan de SCHOORDIJK en natuurlijk oppe KRAAN, waar de buurtvereniging met de kindercommissie stookte én trakteerde.

Overleden:

Jac Hulsers, Kraan 17a op 21 november in de leeftijd van 83 jaar.

Verhuisd:

Dave van de Eerenbeemt van Schoor 48 naar Geenenstraat 52.

Ook 't Schoor op de toeristische kaart:

Afgelopen zomer werd door de negen Midden-Limburgse gemeenten en de (oude) "MAASPLASSEN"-organisatie de TROM opgericht: Toeristisch - Recreatieve - Ontwikkelingsmaatschappij - Middenlimburg. Via een nieuw te ontwikkelen website kunnen toeristen en andere recreanten direct contact krijgen met grote of kleine toeristische bedrijven,

zoals in onze buurt: de “Daatjeshoeve”, de “Ijsboerderij” of theeschenerij “Hof van Schoor”. Deze laatste twee zijn inmiddels ook vertegenwoordigd in een stichting, die in Nederweert ondernemers in de toeristenbranche gaat ondersteunen onder de naam: DE HEERLIJKE PEEL. (ondernemen@deheerlijkepeel.nl)

Drempels op het Schoor

In het vorige buurtblaedje heb ik jullie het een en ander verteld over de historie van “onze” drempels en de gang van zaken om deze te wijzigen naar de huidige norm. Het moeizame resultaat van de raadsvergaderingen van november en december 2007 en maart en april 2008 was dat er slechts 3!!! drempels aangepast zouden worden en de andere meegenomen zouden worden bij het project “Duurzaam Veilig”. Het verkeersveiligheidsplan is inmiddels door de raad vastgesteld en de drempels van Schoor zijn niet meer aan de orde geweest, omdat ze niet tot de top 10 van onveilige situaties behoorden. Concreet betekent het dat er nu (per vergissing) 4 drempels aangepast zijn naar de huidige norm. De 3 andere blijven ongewijzigd met als gevolg dat de ene drempel nu prettig gepasseerd kan worden en dat de andere weer voor een onaangename verrassing zorgt. Dit is veel buurtgenoten opgevallen en zij hebben mij hierover aangesproken. Men is in de veronderstelling dat ze nog aangepast zullen worden. Helaas, een meerderheid in de raad had een andere mening en zal dit dus niet gebeuren.

Het bultenprobleem moet dus wederom bij de gemeente op de agenda komen. Maar dat kan ik (en mijn fractie), gezien de stemming in de vorige raadsvergaderingen, niet alleen. Enkele buurtgenoten hebben al gereageerd richting gemeente, maar u begrijpt dat een enkele reactie minder zoden aan de dijk zet dan een groter aantal bezwaren. In overleg en op verzoek van enkele buurgenoten heb ik besloten om begin januari 2009 middels een schrijven te peilen of jullie het de moeite waard vinden om de overige 3 drempels gelijk aangepast te krijgen. Wanneer dit zo blijkt te zijn, wil ik me er graag, maar SAMEN met jullie, voor in blijven spannen.

Elly Scheepers

Las- en Montagebedrijf

Eric Kuepers
Wessemerdijk 8
6031 SG Nederweert

Tel. 0495 - 634285
Fax 0495 - 634285
GSM 06 - 51306734

Klussenbedrijf Jan Koolen

Llkesweg 3
6031 SE Nederweert
tel/fax: 625889
mobiel: 06 50967777

voor al uw timmerwerk

De oliebol

In een heel oud kookboek van 1667 "De verstandige Koch" staat een recept over "oliekoecken". Het waren ronde platte-koeken uit meel, krenten, eieren en stukjes appel en in zijn geheel gebakken in olie. De bolvormige oliebol is in de 18^{de}

eeuw ontstaan, deze oliebol werd gefrituurd in vet. "De volmaakte Keukenmeid", een kookboek rond de jaren 50, vermeldt dat olienkoeken gebakken moesten worden in een ijzeren pot/ketel met ongeveer 2,5 liter raapolie. De oliebol was een lekkernij die tot ongeveer 1850 alleen werd genuttigd rond de jaarwisseling. Bekend is dat in 1859 op een kermis oliebollen werden aangeboden en wel als bijproduct van wafels. In die tijd waren de recepten van gerenommeerde bakkerijen vaak geheim. Dit werd gedaan in verband met onderlinge concurrentie.

Midden vorige eeuw gaf de oliebollenbakkers meer openheid van zaken. Een zeer gewaardeerd recept was; Russische Tarwe met gist, aangemaakt met 50 procent water en 50 procent melk. Vervolgens werd er stroop en zout toegevoegd met eventueel krenten. Dit geheel werd goed door elkaar gemengd en er werden bollen van gemaakt, die gebakt werden in raapolie. Russische tarwe is tarwe die verbouwd is waar een landklimaat heerst en daarom meer gluten bevat. Het gevolg van een hoger gluten gehalte is dat het beslag elastischer wordt en meer Koolzuurbelletjes kan opnemen, hetgeen de smaak bevordert. Gesteld kan worden dat de keus om een lekker oliebol te maken ontzettend groot is.

Midden vorige eeuw kostte een warme oliebol 7 cent, gevuld met krenten 15 cent en als de bol voorzien was van rozijnen dan was de prijs ongeveer 25 cent. In 2000 was de gemiddelde prijs al gauw een gulden en tegenwoordig is dat circa 60 eurocent. De grootste ambachtelijke oliebollenbakkerij in Nederland in de gemeente Stein heeft een capaciteit van 6000 bollen per uur. Echt, een versnapering voor de jaarwisseling.

Wilhelmien Wetemans.

Roken... De geschiedenis

Vanaf 1 juli 2008 mag er geen sigaret sigaar of pijp meer gerookt worden, in café, restaurant, sportkantine, museum, clubgebouw, bioscoop of theater.

Dinsdag 1 juli is de feestdag van de Heilige Rumoldus, patroon van de boeren en vissers, die beschermt tegen koorts en besmettelijke ziekten. Deze dag wordt zo een gedenkwaardige dag; voor de één de laatste trek, voor de ander de jubeldag.

Voor rokers was zo welteverstaan, het vijftig jaar geleden nog een paradijs. Toen werden tot in de jaren zestig zelfs rookwedstrijden georganiseerd, waar het publiek enthousiast op af kwam.

In de bioscoop deed het Polygoonjournaal in 1952 Opa- Klijning tijdens de wereldkampioenen pijproken in Purmerend, georganiseerd door de plaatselijke vereniging "De gezellige dampkring" verslag. Deze man slaagde er in om met 3,3 gram tabak zijn pijpje 92 minuten en 18 seconden brandende te houden. De dampende opa ligt al lang onder de groene zoden. Nu hoeft hij niet meer de hele dag hoofdschuddend aan te horen welke maatregelen nu weer zijn aangekondigd tegen het roken. Want dat is in een notendop het verschil in imago van de rokers toen en nu.

Beelden die we amper twintig, dertig jaar geleden volkomen normaal vonden, zijn nu definitief fout. Kijk eens terug naar foto's van taxichauffeurs, die ons in nicotine ruikende auto's van A naar B brachten. Van de vele glaasjes met sigaretten erin die op elke tafel stonden bij feestjes en partijen.

De rook die om ieders hoofd kringelde in elk café, vliegtuig, kortom overal. De triomf van sigarettenmerken als Lucky Strike-Lexington-Chesterfield. Het lijkt pure nostalgie.

Het waren soldaten uit Amerika en Canada die sigaretten uitdeelden, toen ze ons kwamen bevrijden? We zien nog voor ons Koningin Juliana, Joop den Uil of Hans Wiegel die in vroegere jaren rookten dat de stukken er van af vlogen. Het lijken opeens beelden uit een andere dimensie; de altijd en overal rokende mens. Een beeld, soms pas amper twintig jaar oud, dat roken als de normaalste zaak ter wereld neerzet.

Roken als uiting van gezelligheid, van stoer en manlijkheid, ook de vrouwen met sigarettenhouder, van welvaart en status.

Rond 1950 verschenen de eerste wetenschappelijke artikelen waarin werd aangetoond dat roken minder goed voor de gezondheid was dan werd beweerd. Maar toen sloeg de tabaksindustrie hard terug met grote campagnes, waarin de link tussen roken en kanker glashelder werd ontkend.

Een legendarische sportverslaggever deed in de jaren dertig nog verslag in de bioscoopreclame; het roken van Chief Whip was net zo gezond als sport. Pas in 1999 zag Philip Morris als eerste tabaksfabrikant zich gedwongen te verklaren dat het roken van sigaretten longkanker, hartklachten, emfyseem kan veroorzaken. Vanaf dat moment ging het hard, overheden gingen maatregelen nemen om het roken aan te pakken. Neem James Bond de held rookt al vanaf zijn eerste optreden, in Dr.No (1962). Er werden maar liefst 60 sigaretten per dag verbruikt. Een bekende pleegde te zeggen, als hij de pagina met overlijdensadvertentie in de krant opensloeg; ik moet eens even kijken wie er gestopt is met roken.

Wilhelmien Wetemans

**Harrie,
bedankt voor 20 jaar fijne samenwerking en collegialiteit
en de vele mooie, leerzame stukken over “vreuger”.
We zullen je missen.
Wilhelmien, Jan en Elly**

**De redactie en het buurtbestuur wenst u en de uwen een
voorspoedig 2009**

Zuinig op je gebit

Wist je . . . . .

- dat het drinken van vruchtensap, cola, limonade, ”sport” drankjes en wijn een gigantische zuuraanval op je tanden veroorzaakt ?
- dat daardoor het tandglazuur tijdelijk zachter wordt ?
- dat je daarom deze dranken niet lang in je mond moet houden ?
- dat je na het drinken van deze zure drankjes minstens een half uur moet wachten met tanden poetsen ?
- dat anders je tandglazuur mét het poetsen langzaam oplost ? (tanderosie)?
- dat je daarom ook niet de hele dag door moet eten en drinken?
- dat drie maaltijden per dag en vier keer een ‘tussendoortje’ voor het behoud van je gebit het maximum is ?
- dat deze zeven zuurstoten toch al steeds een half uur nodig hebben om in je mond te neutraliseren?
- dat je dus beter een zak snoep in één keer naar binnen kunt werken, dan de hele dag door steeds een snoepje te nemen?
- dat de zg. “light” drankjes net zó zuur (lage Ph-waarde) zijn ook al bevatten ze minder of geen suiker ?
- dat suikervrije kauwgom met xylitol na het eten de schadelijke zuren snel neutraliseert en tandplak bestrijdt ?
- dat alleen water drinken géén zuurstoot in je mond geeft en dat je dat dus de hele dag door (óók voor je gebit) moet doen ?

J.vd K.

Bron: Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist

Kijk ook op: www.slechteadem.info

YAHP DUH HOHP SKEF-UHR

Wat staat hier nou weer ???

Nou gewoon de naam van de NAVO secretaris-generaal in de UIT-SPRAKENGIDS VAN 16.000 MOEILIJKE NAMEN, zoals die wordt gebruikt door de TV.- en radiopresentatoren van de BBC.

In gewoon Nederlands dus: Jaap de Hoop Scheffer

Van bakken, bakhuis en bakkers.

Of broodbakkende bakkers in het bakhuis.
door Harrie Koppen

Bakkers en bakkerijen.

Na de 13^e eeuw is men, in de steden, langzamerhand overgegaan van platte ronde gebakken koeken naar meer gerezen lange broden zoals wij die nu kennen. Men moet zich voorstellen, dat al die tijd het de vrouwen waren die zorgden voor de voedselbereiding. Vanaf die tijd namen ook mannen deel aan het bakken van brood en dergelijke.

Meestal werd begonnen in een woonhuis of groot bakhuis.

Verkoopruimten waren onbekend, er werd verkocht vanuit de bakruimte. Het grootste gedeelte werd aan de man of vrouw gebracht via de dag, week, maand en jaarmarkten. Het brood, klein brood en koek werd dan gepresenteerd in kramen zoals we deze nog kennen. Gewichten van brood, koek en dergelijke waren per wet gemeentelijk vastgelegd en gecontroleerd door de gilde zelf, of een door de gemeente aangesteld persoon. Ook de prijs werd vastgesteld. Vestiging eisen werden niet gesteld, kwaliteit werd zover bekend niet gecontroleerd wel was de bakker verplicht lid te zijn van een bakkersgilde. Arbeidstijd van personeel, zoals leerlingen en gezellen, werd per gildenverordening vastgesteld, meesterbakker kon men pas worden na een periode van gezelschap.

Niemand noch stadsgenoot noch vreemdeling, mocht in het ambacht treden en de bakkerstiel uitoefenen zo hij niet bewijzen kon dat hij twee jaar in de leer was geweest.

De kinderen van de leden waren bevoorreed; men ging van de veronderstelling uit dat deze thuis het ambacht leerden. Het spreekt vanzelf dat het beroep meestal van vader op zoon overging.

Een weduwe mocht, indien zij de eed als ambachtsbroeder aflegde het ambacht voortzetten zolang zij weduwe bleef. Ook dochters mochten tot aan hun huwelijk het ambacht uitoefenen.

Iedere week gingen twee toezichters van bakker naar bakker om brood te wegen, een van de toezichters moest bakker van beroep zijn.

knappen vof

hoveniersbedrijf

schoor 42, nederweert. tel. 0495-631625

voor al uw tuinplanten

coniferen, sierheesters, vruchtbomen,
dwergconiferen, heide e.d. Tevens turf en compost.

Bezoek vrijblijvend ons tuincentrum.

TIMMERBEDRIJF STEPHAN DE HAAN

Voor alle voorkomende timmerwerkzaamheden zoals o.a.:

- Nieuwbouw, renovatie en onderhoud
- Plaatsen van houten, kunststof en aluminium kozijnen
- Plaatsen van dakkapellen en dakramen

Bel geheel vrijblijvend voor meer informatie:
Kraan 18A 6031 RX Nederweert
Tel: 0495 - 632665 of 06 - 24 66 32 86

Was het brood te licht dan moest op bevel van justitie het brood in tweeën gesneden worden, en al het andere brood werd ook gewogen en alles wat te licht of te klein was werd versneden zodat het niet meer bruikbaar was voor de verkoop en onder de armen verdeeld. Tongeren in het jaar 1690. De bakker moest een boete betalen. Een dergelijk controlemiddel bestond ook te Maaseik, verder waren de bakkers van Maaseik verplicht om hun ovens onder de grond in kelders te leggen en te zorgen voor een goede schoorsteen.

De leden van het bakkersambacht bezaten het monopolie van het bakken en verkoop van brood, niemand mocht zijn oven laten gebruiken als hij niet het ambacht bezat. Alleen bakkers mochten "vensters houden van brood". (etalage hebben.) Concurrentie onder de bakkers werd geweerd, gelijke rechten en plichten en zoveel mogelijk voordeel.

In Hasselt bijvoorbeeld mocht iedere bakker maar één oven hebben en een of twee leerjongens, brood wat verkocht werd op markten of braderieën mocht alleen door vrouw, knecht of dienstmeid verkocht worden en niet door vreemden. In Sint Truiden mochten de bakkers niet meer dan zes varkens houden, en het was verboden ze op straat te laten lopen.

Dat het bakkersgilde, en ook andere ambachten, een grote invloed hadden ook op religieus gebied was logisch, men moest goed katholiek zijn en zijn plichten steeds vervullen. In Hasselt bijvoorbeeld bakten zij geen brood meer ná zonsopgang, zij moesten het feest van hun patroon vieren en verplicht aanwezig zijn bij de uitvaart van overleden leden van het ambacht.

In de kleine dorpen die geen ambachtsgilde's bezaten, waren verplicht zich te houden aan de reglementen van een stad in de buurt. Het monopolie van de ambachten werd opgeheven bij de komst van de Fransen in 1794, wel gingen de bakkersambachten door met het vieren van hun patroonsfeesten.

Op oude prenten zien we de bakker blazen op een hoorn, ten teken dat het baksel gaar is, de klanten zijn welkom. Jan Steen, meesterschilder uit de 17^e eeuw, laat dit zien op een schilderij uit 1658 van bakker Oostwaard en zijn vrouw. De bakker laat zijn ronde brood, de duivekater, krakelingen en kleine broodjes zien, zijn vrouw houdt een beschuit tussen haar vingers. De zoon blaast de bakkershoorn.

Op een ander schilderij van Jan Steen, het Sint Nicolaasfeest, zien we nog ander klein gebak onder andere, wafels, platte broodjes en waarschijnlijk

peperkoek. Van de bakkershoorn ook wel de hete broodblazer genoemd, wordt gezegd dat deze geblazen werd als het brood uit de oven kwam, deze verklaring schijnt niet altijd op te gaan. Er wordt beweerd dat bakker zijn oven aan het verhitten was dus bijna heet genoeg om in te schieten. De burens en anderen die het signaal hoorden, wisten dat het de hoogste tijd was om hun brooddeeg naar de bakkerij te brengen. Nadat het zelfbakken verdween, gebruikte de bakker zijn hoorn om te melden dat het brood gebakken was. Pieter Brueghel de Oude, laat op een schilderij uit 1559, genaamd "de Strijd tussen carnaval en vasten" een bakkerij te zien, met ronde broden voor de ramen en krakelingen als uithangbord.

Wie kent nog het oude kinderversje? "Bakker van de hoek, heeft geblazen voor brood en koek, en als het zwart...?? is krijgt hij voor zijn broek". Koekenbakkers, soms kramers of coemans (=kooplieden) van specerij genoemd, gingen met hun producten naar de week en jaarmarkten. Het kramerskeur van 1493 uit Den Bosch vermeldt de verkoop van peperkoek door deze lieden. De invoer van vreemde koek schijnt niet onaanzienlijk te zijn geweest, te Alkmaar bepaalde in 1708 de schout en de schepenen, op verzoek van de eigen koekebakkers, dat Deventerkoek niet mocht worden ingevoerd en verkocht, behalve op de vrije jaarmarkten.

Uit de middeleeuwen en ook later is bekend dat sommige bakkers het niet zo nauw namen met het vastgestelde gewicht en prijs van het brood Over broodprijzen; in 1471 wisten de bakkers ook over brood en prijs te praten.

De Amsterdamse bakkers wilden de prijzen verhogen van het roggebrood, maar het gemeentebestuur hield de prijs op een braspenning (6 ¼ cent) per twaalf pond. Twee jaar later toen de burgeroorlog in Holland woedde, legde de bakkers het werk neer om hun eis kracht bij te zetten. Het gerecht bepaalde dat de bakkers elke dag een oven gereed moesten hebben voor de verkoop op boete van fl. 150,00 .... en levenslange uitsluiting van het bedrijf. Enkele jaren later toen de tijden uitzonderlijk slecht waren kregen de bakkers hun zin, zij mochten voor een brood van 12 pond, 2 stuivers in rekening brengen

Ten tijden van grote schaarste, zoals misoogsten, rondtrekkende soldatenbendes en oorlogen, liepen de graanprijzen soms heel hoog op. Aan de meestbiedende gingen de broden van de hand tegen woekerprijzen, de gemeente stak hier een stokje voor door de broodprijzen vast te stellen en soms een verbod om te verkopen aan vreemdelingen. Een methode om

controle uit te oefenen, was het verkopen van brood en dergelijke vanuit een stapel of marktplaats. Het toegestane recht van verkoop werd, indien nodig, alleen toegestaan aan inwoners of bakkers uit de stad. Deze konden een stapel of markt plaats huren, waarna over het verkochte stapelgeld moest worden betaald. De broden die daar verkocht werden noemden men stapelbrood.

Bakkersgilden waren vrij machtige verenigingen, bijvoorbeeld: een ordonnantie van 16e en 17 eeuwse Brusselse bakkersgilden bepalen dat bakkers, hun waar wel mochten verkopen in hun winkel of op een bepaalde markt, maar ze mochten geen reclame maken, noch met woorden, noch met gebaren. Wel mochten zij hun producten ten toon stellen in en voor hun huis.

Weert, vanaf 1789 geldt er voor de stad een export verbod van granen, door voedselschaarste. In 1790 wordt er door het stadsbestuur een speciaal daartoe aangestelde commissarissen alle voorraden rogge en boekweit bij de bewoners te inventariseren, zo nodig met geweld. De graanprijzen zijn hoog, het comité probeert uit Brabant 200 zakken rogge in te voeren om de ergste nood te lenigen.

5 Juni 1790, wordt opnieuw gevraagd om 500 zakken rogge uit Brabant te mogen importeren. Verder besluit het comité eind juni dat het brood 16 stuiver moet gaan kosten en dat de meerkosten van het aangekochte Brabantse graan door de gemeente wordt gedragen. Tevens komt er veertien dagen later een verbod voor bakkers en anderen om vóór de komende oogst nog bruin brood aan vreemdelingen te verkopen. Bij overtreding wordt het brood in beslag genomen ten behoeve van de armen en een geldboete van een "dukaton" opgelegd. Goofers, een gemeenteraadslid, klaagt over het dure koren; het brood koste voor de oogst wel 20 stuiver of een gulden en het koren wel 3 gulden per vat (20,36 liter), het brood is het laatste anderhalf jaar niet zo duur geweest volgens Goofers.

Weert 1796, er is nog niet veel veranderd de roggeopbrengst was erg laag, het bakkersgilde werd wederom verboden om brood te verkopen aan vreemdelingen.

In hetzelfde jaar 1796 werd in Weert 28% rogge, 17,8% haver, 10.6% boekweit verbouwd, als de laatste tot de granen gerekend wordt, in totaal ruim 56%. Naast granen werd 5,9% aardappelen(veevoer) 20% spurrie, koolgewassen en klaver(veevoer), 2,6% koolzaad en **als enigste in Limburg(1796) 2,5% druiventeelt.**

Van tarwe wordt geen vermelding gemaakt, hieruit blijkt naar mijn mening, dat tarwemeel erg weinig gebruikt werd. De overwegende boerenbevolking en bakkers bakten broden en koeken van rogge en boekweit. De broodprijs, hoe dan ook, moest zo laag mogelijk gehouden worden. Steeg de broodprijs dan had dit zijn gevolg voor de duurte van het levensonderhoud. Want ook de wevers, timmerlieden, slaggers, looiers, enzovoort verhoogden dan hun prijzen met alle economische gevolgen van dien. Op deze manier probeerde men de inflatie in de hand te houden. Ook later is het nog niet veel beter. In 1929 wordt in België op een congres gesproken over het knoeien met de broodprijs, in de Kempen hanteert men vijf verschillende prijzen met een verschil van 45 centime per kilo.

Als de verkoop goed liep, werd een grote schuur verbouwd tot bakkerij, oven gebouwd en werkbanken geplaatst. Met een aparte verkoopruimte; later de winkel (29) genoemd.

Aan sommige oude bakkerijen kunnen we nog zien dat eertijds deze een andere functie hebben gehad. Door al die jaren heen heeft men alleen handgevormde ronde en lange broden, broodjes en andere producten gebakken, broodbussen en platen kende men nog niet.

Lange broden en broodjes werden verkregen door het deeg lang te maken en in de oven naast elkaar te bakken, naderhand werden de broden van elkaar los getrokken.

Hoewel, uit andere landen van midden Europa is bekend dat ze soms broodvormen hadden van gebakken aardewerk, deze broodpotten konden alle mogelijke vormen hebben. Tevens voorzien van stempels en versieringen (in spiegelbeeld) die in het brood later te zien waren.

De Ierse en Schotse bakkers waren de eerste die brood bakten in een pan of blik, soms voorzagen de fabrikanten de blikken of pannen met hun merk dat dus automatisch werd afgedrukt in het brood.

Genoemde broodvormen werden natuurlijk in het begin alleen in de grote steden gebruikt.

Grofweg genomen werden er drie soorten brood gebakken, namelijk wit tarwebrood, grof tarwe en rogge brood. Of combinaties hiervan.

Wit brood at men alleen bij bruiloften en andere bijzondere feesten en begrafenissen. Het witte brood wat over was van de bruiloft werd aan de jong gehuwden meegegeven, vandaar de uitdrukking "wittebroodsweken".

De gegoede burger at tarwebrood, maar de gewone man at roggebrood en op zondag een sneetje tarwebrood.

Feestgebak.

Sommige bakkers, voornamelijk in de steden, gingen zich naast de verkoop van meelproducten specialiseren in beschuit, peperkoek, koekjes, banket en zo voort. Op de dorpen en kleinere steden bakten de bakkerijen, een of twee man personeel, voornamelijk roggebrood in vele variaties, tevens wat wit of bruinbrood, luxe broodjes, beschuit, peperkoek, koekjes en vlaaj.

Daarnaast zorgden de bakkers ook voor speciale bakproducten voor zon en feestdagen. Bij het doopfeest zorgden de bakkers, bijvoorbeeld in deze streek, voor krenten broden of krenten broodjes en peperkoeken.

Voor nieuwjaarsdag werden wafels en peperkoeken gebakken in allerlei variaties. Met palmpasen trokken de kinderen rond met de palmenhanen, kleine broodjes in de vorm van een haan, werden op een stok gestoken. De bakkers zorgden ervoor.

Met Pasen kwamen de paasbroden en "eiermannekes" op tafel. Eiermannekes was gebakken brood in de vorm van een manneke met een ei (met schaal) op zijn buik.

De voorjaarskermis, de vlaajen, rozijnenmikken en witte broodjes. De oven kreeg geen tijd om af te koelen. Bij bruiloften, speciale bruidstaarten, kleine witte kadetjes en natuurlijk vlaaj in overvloed. Voor begrafenissen zorgden de bakker voor kleine witte broodjes of pistoleekes, en vaak ook voor vlaaj.

Of in deze streek een speciaal oogstbrood op tafel kwam is onbekend. Tijdens de najaarskermis stond de feesttafel weer vol gebak en vlaaj. St. Hubertusbrood werd gebakken op 3 november, dan zag men de jongste bakkersknechten met de manden vol kleine broodjes naar de kerk gaan op dit te laten zegenen.

De jonge lummels stonden te kletsen en rond te gapen hoe de broodjes van collega's eruit zagen, terwijl de priester het brood zegende met gewijd water. Het Hubertusbrood was een bescherming tegen de hondsolheid

voor mens en dier. Sint Maartensvuren en oliebolle horen bij elkaar. St. Nikolaas, tijd van de speculaas, boterletters, taaipoppen en pepernoten. Kerstmis, de oven draait weer op volle toeren voor de kerstbroden, kerstkransen, worstenbroodjes en natuurlijk vlaaj. Oudejaarsavond met zijn oliebolle en wafels.

En zo zorgden de bakkers het jaar rond voor feestelijk brood en gebak en hun eigen brood op de plank.

Naast bakkerij hadden veel bakkers ook nog een kruideniersbedrijf en of café. Bakker en brouwer kwam voor, bakker en boer enzovoort.

verklarende woordenlijst.

29) winkel de eigenlijke betekenis is hoek grond, zie ook ganzenwinkel, of de graswinkel maar ook winkelhaak. De handeldrijvende gingen eertijds wonen op hoeken van straten, daar kwamen de meeste kopers langs, later hebben de neringdoende de naam van de grond gekregen namelijk de "winkelier".

Wordt vervolgd

SIERTEELTKWEKERIJ

LEON COOLEN

Groene Tuinplanten

Heesters

Sierconiferen

*Schoor 27
6031 SC Nederweert
tel 0495-631786
fax 0495-624778*

activiteiten agenda

Activiteiten 2009

16 jan Schaatsen
17 febr Jaarvergadering Zaal Briels 20.00 uur

Oud papier

Zaterdag 3 januari, 7 februari, 7 maart, 4 april, 2 mei, 6 juni, 4 juli,
1 augustus, 5 september, 3 oktober, 7 november en 12 december
bij Piet van de Kruijs tot 13.00 uur

De contributie (voor 1 maart) van de buurtvereniging bedraagt €20,00
BANKNUMMER BUURTVERENIGING 13.55.40.836

Inleveren kopij voor buurtblaedje

voor 4 maart op schijf of via e-mail: frenk18@hetnet.nl

BESTUURSLEDEN

Diana Briels	Kraan 6	632151
Resie Duits	Kraan 15	625664
Gonny Franssen	Schoor 24	625965
Tineke Hofstede	Schoor 50	624933
Peter Janssen	Roeven 12a	633685
Helma Nijssen	Kraan 2	631140
Peter Nossin	Schoor 11	634855
Johan Raemakers	Kraan 26a	542694
Riny v. Veldhoven	Schoor 43	633369

BRIELS

Zaal en kegelbanen

*Catering en
Party*

Kraan 6 • Nederweert • t 0495 632151
www.brielsparty.nl • zaalbriels@hetnet.nl